

Ενότητα 2

Όμηρος, ο μεγάλος ποιητής

Όμηρος, ο μεγάλος ποιητής

Ο Όμηρος ήταν ο πιο μεγάλος επικός ποιητής της αρχαίας Ελλάδας. Γεννήθηκε στη Χίο τον όγδοο αιώνα προ Χριστού. Λέγεται πως ήταν τυφλός και αυτό κάνει ακόμη πιο θαυμαστά τα έργα του, που είναι γεμάτα όμορφες εικόνες.

Τα δύο σπουδαία έπη του Ομήρου είναι η Ιλιάδα και η Οδύσσεια. Το καθένα από αυτά αποτελείται από είκοσι τέσσερις ραψωδίες.

Το πρώτο έπος του, η Ιλιάδα, έχει ως θέμα της τον Τρωικό πόλεμο, που κράτησε δέκα χρόνια. Σ' αυτό το σπουδαίο ποίημα ο Όμηρος περιγράφει τις τελευταίες ημέρες του πολέμου ανάμεσα στους Έλληνες και τους Τρώες που κράτησε δέκα χρόνια.

Με την υπέροχη γραφή του παρουσιάζει το θυμό του Αχιλλέα, όταν ο Αγαμέμνονας τού πήρε την υπηρέτριά του, Βρισηίδα. Επίσης, τονίζεται η αρετή και ο ηρωικός αγώνας των Ελλήνων πολεμιστών για την κατάκτηση της Τροίας. Ακόμη, διηγείται το θάνατο του Πάτροκλου και την εκδίκηση του Αχιλλέα σκο-

τώνοντας τον Έκτορα. Τέλος, περιγράφει την άλωση της Τροίας με το Δούρειο Ίππο, που έφτιαξε ο πολυμήχανος Οδυσσέας.

Το δεύτερο έπος, η Οδύσσεια, περιγράφει με εξαιρετικό τρόπο τις περιπέτειες του Οδυσσέα και των συντρόφων του στο ταξίδι της επιστροφής τους στην Ιθάκη.

Ερωτήσεις

1. Πού γεννήθηκε ο Όμηρος και πότε;

2. Ποια είναι τα δύο σπουδαία έργα του Ομήρου;

3. Ποιο είναι το θέμα της Ιλιάδας;

4. Τι περιγράφει η Οδύσσεια;

5. Τι έκανε στο τέλος ο Οδυσσέας;

1. Γράψτε «Σ» μπροστά από τις προτάσεις που είναι σωστές και «Λ» μπροστά από τις προτάσεις που είναι λάθος.

Put an «Σ» in front of the sentences that are correct and an «Λ» in front of the sentences that are incorrect.

1. Λ Ο Όμηρος γεννήθηκε στην Αθήνα.
2. ___ Τα δύο σπουδαία έργα του Ομήρου είναι η Ιλιάδα και η Οδύσσεια.
3. ___ Στην Ιλιάδα ο Όμηρος περιγράφει τις τελευταίες ημέρες των Περσικών πολέμων.
4. ___ Η Οδύσσεια περιγράφει τις περιπέτειες του Οδυσσέα κατά την επιστροφή του στην Ιθάκη.
5. ___ Ο Οδυσσέας δεν έφτασε ποτέ στην Ιθάκη.

2. Βρείτε και κυκλώστε στο κρυπτόλεξο τις παρακάτω λέξεις.
Find and circle the following words in the word search below.

~~ΟΜΗΡΟΣ~~

ΑΧΙΛΛΕΑΣ

ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ

ΙΛΙΑΔΑ

ΚΙΡΚΗ

ΟΔΥΣΣΕΙΑ

ΤΡΟΙΑ

ΙΘΑΚΗ

ΕΚΤΟΡΑΣ

ΠΗΝΕΛΟΠΗ

Ο	Μ	Η	Ρ	Ο	Σ	Ε	Β	Ρ	Α	Ν	Τ
Δ	Α	Ρ	Β	Κ	Ζ	Κ	Π	Ψ	Χ	Δ	Σ
Υ	Ω	Τ	Ν	Ι	Ψ	Τ	Ρ	Ο	Ι	Α	Π
Σ	Κ	Ο	Γ	Ρ	Δ	Ο	Α	Ζ	Λ	Ο	Η
Σ	Ι	Θ	Α	Κ	Η	Ρ	Π	Χ	Λ	Κ	Ν
Ε	Γ	Λ	Μ	Η	Ξ	Α	Κ	Τ	Ε	Χ	Ε
Ι	Λ	Ι	Α	Δ	Α	Σ	Ο	Θ	Α	Β	Λ
Α	Τ	Μ	Γ	Ε	Ι	Ρ	Π	Μ	Σ	Χ	Ο
Ν	Ε	Τ	Ρ	Χ	Ζ	Β	Δ	Λ	Ι	Τ	Π
Π	Τ	Η	Λ	Ε	Μ	Α	Χ	Ο	Σ	Θ	Η

3. Αντιστοιχίστε τις λέξεις που ταιριάζουν μεταξύ τους, όπως το παράδειγμα.

Following the example, connect the matching words.

1. Όμηρος	α. Οδύσσεια
2. Ιλιάδα	β. Ίππος
3. Έλληνες	γ. ποιητής
4. Δούρειος	δ. Ιθάκη
5. Οδυσσέας	ε. Πάτροκλος
6. Αχιλλέας	ζ. Τρώες

Προσέχουμε!

We pay attention!

Ουσιαστικά παράγωγα από ρήματα

Πολλά ουσιαστικά παράγονται από ρήματα (**χορεύω - χορευτής**), από άλλα ουσιαστικά (**πόλη - πολίτης**) και από επίθετα (**έξυπνος - εξυπνάδα**).

Ουσιαστικά που παράγονται από ρήματα:

Από το ρήμα

ψαρεύω
κουρεύω
ρωτώ
απαντώ
γελώ
μιλώ
στολίζω
κολυμπώ
δουλεύω
χτίζω

παράγεται το ουσιαστικό

ψαράς / ψάρεμα
κουρέας / κούρεμα
ερώτηση
απάντηση
γέλιο
ομιλία / μιλιά
στολίδι / στόλισμα
κολύμπι / κολυμβητής
δουλειά / δουλευτής
χτίστης / χτίσιμο

4. Γράψτε τα παράγωγα ουσιαστικά από τα παρακάτω ρήματα, όπως τα παραδείγματα.

Following the examples, write the nouns that derive from the verbs below.

αγγέλλω η αγγελία

αμφιβάλλω _____

ανατέλλω η ανατολή

προβάλλω _____

συμβάλλω _____

στολίζω το στολίδι

σκουπίζω _____

γυμνάζω το γυμναστήριο

δικάζω _____

εκπαιδεύω _____

μιλώ ημιλία

παρηγορώ _____

κληρονομώ _____

βαθμολογώ η βαθμολογία

αδικώ _____

ανησυχώ _____

καλλιεργώ η καλλιέργεια

προσπαθώ _____

ασθενώ _____

γιατρεύω η γιαιτρεία

δουλεύω _____

νηστεύω η νηστεία

λατρεύω _____

θεραπεύω _____

ξυπνώ το ξυπνητήρι _____

ποτίζω _____

σκαλίζω _____

ανοίγω _____

ράβω το ραφείο _____

γράφω _____

κουρεύω ο κουρέας _____

συγγράφω _____

κλέβω ο κλέφτης _____

ράβω _____

πολεμώ ο πολεμιστής _____

καθαρίζω _____

σβήνω το σβήσιμο _____

στήνω _____

σκίζω _____

πλένω _____

τρέχω το τρέξιμο _____

φτιάχνω _____

πλέκω _____

σκάβω το σκάψιμο _____

γράφω _____

ράβω _____

5. Αντιστοιχίστε τις λέξεις που ταιριάζουν, όπως το παράδειγμα.
Following the example, connect the matching words.

1. φωτογραφίζω	α. δικαστήριο
2. δυναμώνω	β. φυτό
3. τρέχω	γ. αγωνία
4. δικάζω	δ. φωτογραφία
5. σκαλίζω	ε. δύναμη
6. φυτεύω	ζ. τρέξιμο
7. στρώνω	η. πλύσιμο
8. αγωνιώ	θ. διάβασμα
9. ελπίζω	ι. σκαλιστήριο
10. πλένω	κ. στρώμα
11. διαβάζω	λ. φόβος
12. φοβάμαι	μ. ελπίδα

6. α) Πώς λέμε εκείνον που:
What do we call the person who:

μαθαίνει; μαθητή
γυμνάζει; _____
δικάζει; _____

β) Πώς λέμε τον τόπο όπου κάποιος:
What do we call the place where someone:

γυμνάζεται; γυμναστήριο
δικάζεται; _____
θεραπεύεται; _____

7. Γράψτε τα ουσιαστικά που παράγονται από τα παρακάτω ρήματα, όπως το παράδειγμα.

Following the example, write the nouns that derive from the verbs below.

1. γονατίζω το γόνατο
2. φωνάζω η _____
3. καρφώνω το _____
4. δοκιμάζω η _____
5. ζεσταίνω η _____
6. κρυώνω το _____
7. χορεύω ο _____
8. ψαρεύω το _____
9. αγαπώ η _____
10. στολίζω το _____

8. Συμπληρώστε τις παρακάτω προτάσεις με τα ουσιαστικά που παράγονται από τα ρήματα που είναι σε παρένθεση, όπως το παράδειγμα.

Following the example, fill in the blanks with the nouns that derive from the verbs in the parenthesis.

1. Η Δάφνη κάθισε στο γραφείο της και άρχισε να γράφει. (γράφω)
2. Η αίθουσα ήταν διακοσμημένη με χριστουγεννιάτικα _____ . (στολίζω)
3. Ο κύριος Διονύσης είναι _____ . (κουρεύω)
4. Ο Αχιλλέας ήταν γενναίος _____ . (πολεμώ)
5. Η γιαγιά έδωσε την _____ της στα εγγόνια της. (εύχομαι)
6. Η Μυρσίνη πήρε το _____ και πήγε στον κήπο. (ποτίζω)
7. Η Βασιλική έκανε μια _____ στη δασκάλα της. (ρωτώ)
8. Ο Γεράσιμος ζήτησε τη _____ μου. (βοηθώ)
9. Ο Ηρακλής πηγαίνει στο _____ . (γυμνάζω)
10. Το αγαπημένο άθλημα της Άννας είναι το _____ . (κολυμπώ)

9. Συμπληρώστε τις παρακάτω προτάσεις με το σωστό τύπο του ρήματος που παράγει τις λέξεις που δίνονται σε παρένθεση, όπως το παράδειγμα.

Following the example, fill in the blanks with the correct form of the verbs of which the nouns in the parenthesis derive.

1. Ο Θοδωρής ψαρεύει με τη βάρκα του στη λίμνη. (ψάρεμα)
2. Θυμήσου να _____ την πόρτα, πριν φύγεις. (κλειδί)
3. Η μητέρα _____ με αγάπη τα παιδιά της. (αγκαλιά)
4. Η Αγνή _____ και ήπια μια πορτοκαλάδα. (δίψα)
5. Τα παιδιά _____ και κάνουν φασαρία. (φωνή)
6. Τα πουλιά _____ στα κλαδιά των δέντρων. (φωλιά)
7. Χτες στη γιορτή η Δανάη _____ πολύ όμορφα. (χορός)
8. Το χειμώνα οι λίμνες _____. (πάγος)
9. Η Θάλεια _____ πολύ ωραία. (τραγούδι)
10. Ο Σάββας _____ τα μαθήματά του. (γράψιμο)

10. Γράψε στο τετράδιό σου μια παράγραφο με 90-100 λέξεις για τον Τρωικό πόλεμο ή για τις περιπέτειες του Οδυσσέα στο ταξίδι του προς την Ιθάκη.

In your notebook write a paragraph (90-100 words) about the Trojan war or the adventures of Odysseus during his journey back to Ithaca.

ΟΔΥΣΣΕΙΑ

Ἄνδρα μοι ἔννεπε, Μοῦσα, πολύτροπον, ὃς μάλα πολλά
πλάγχθη ἐπεὶ Τροίης ἱερὸν πτολίεθρον ἔπερσε·
πολλῶν δ' ἀνθρώπων ἴδεν ἄστεα καὶ νόον ἔγνω,
πολλά δ' ὃ γ' ἐν πόντῳ πάθεν ἄλγεα ὃν κατὰ θυμόν,
5 ἀρνύμενος ἦν τε ψυχὴν καὶ νόστον ἐταίρων.
ἀλλ' οὐδ' ὡς ἐτάρους ἐρρύσατο, ἰέμενός περ
αὐτῶν γὰρ σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο,
νήπιοι, οἳ κατὰ βοῦς Ἑπερίονος Ἥελιοιο
ἦσθιον· αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀφείλετο νόστιμον ἦμαρ.
10 τῶν ἀμόθεν γε, θεά, θύγατερ Διός εἶπε καὶ ἡμῖν.

Τον άντρα, Μούσα, τον πολύτροπο να μου ανιστορήσεις, που βρέθηκε
ως τα πέρατα του κόσμου να γυρνά, αφού της Τροίας
πάτησε το κάστρο το ιερό.
Γνώρισε πολιτείες πολλές, έμαθε πολλών ανθρώπων τις βουλές,
5 κι έζησε, καταμεσής στο πέλαγος, πάθη πολλά που τον σημάδεψαν,
σηκώνοντας το βάρος για τη δική του τη ζωή και των συντρόφων του
τον γυρισμό. Κι όμως δεν μπόρεσε, που τόσο επιθυμούσε,
να σώσει τους συντρόφους.
Γιατί εκείνοι χάθηκαν απ' τα δικά τους τα μεγάλα σφάλματα,
10 νήπιοι και μωροί, που πήγαν κι έφαγαν τα βόδια
του υπέρλαμπρου Ἡλιου· κι αυτός τους άρπαξε του γυρισμού τη μέρα.
Από όπου θες, θεά, ξεκίνα την αυτή την ιστορία, κόρη του Δία,
και πες την και σ' εμάς.

Μετάφραση: Δ. Μαρωνίτης